

mindeligt Standpunkt. Der blev ogsaa talt om, at en ſaadan Miniſter ſkulde ikke kunne vinde Tillid i Hæren, navnlig i Tilfælde af en Krig; han ſkulde være mere tilbøielig til at blande ſig i Commandoen end den militaire. Det forekommer mig imidlertid ſimpelt og klart, at den civile Mand, der ſom blot Administrator ſtaaer i Spidsen for begge Miniſterier, maa være langt mindre tilbøielig til at blande ſig i Commandoen end den militaire, der ſidder i Spidsen for Cabinettet og betragter Sagen fra et militært Standpunkt. Det ærebe Medlem her tæt ved (Roſenørn) tog til Skyvende og ſidſt ſin Tilflugt til et Argument, ſom netop for ſaa Dage ſiden er i en anden Sag blevet benyttet i det engleſke Parlament; han ſagde: Hvorfor have I ikke ſelv gjort det, dengang I vare inde? I og for ſig er dette Argument ſlet. I og for ſig er det ikke en Grund til, at man ikke ſkal gjøre noget Godt, at man kunde have gjort det før, da man havde Leilighed dertil. Men forøvrigt ſvarede det ærebe Medlem ſelv paa en Maade paa ſit Argument; han antydede, at man netop i forrige Krig havde følt, hvor beklageligt det var, at man ikke tidligere havde haft den nu foreſlaaede Ordning. Jeg troer, at Ingen dengang beklagede dette mere, at man ikke tidligere havde indført en ſælles Beſtyrelſe for Hær og Flaade, end den Mand, der dengang ſtod i Spidsen for Regjeringen.

Ordf: Det ærebe Medlem, der talte ſiſt, gif atter ud fra, at denne Sag tidligere havde været baade behandlet, og at Stemningen havde almindelig været for den Side, han talte for. Jeg kan ikke nægte, at det har overraſtet mig, at denne Fremgangsmaade ikke alene nu, men ogsaa ved tidligere Leiligheder ſaa ofte bliver fulgt. Det gaar virkelig, ſynes mig, med Henſyn til den Sikkerhed, hvormed man taler om, at man er kommen til Overbeviſning om Sagen, paa ſamme Maade ſom det gaar Folk, der ere komne til efterhaanden at omgaaes paa en vis Maade med Sandheden, man paaftaaer ſaalænge, til næſten Alle troe paa det. Det, jeg nærmest har villet omtale, er den Paafand af det ærebe Medlem, at conſtitutionelle Henſyn ſkulde gjøre det mere

ønſkeligt at ſaae en ſælles Miniſter for de to Værn, alſaa nærmest en civil Mand fremfor en Militair. En ſaadan Mand forudsættes ſikkrere at være i Beſiddelse af viſe politiſke Egenſkaber, der ere nødvendige for en conſtitutionel Miniſter. Men her maa jeg dog tillade mig at ubtale, at jeg ikke indſeer, hvorfor det blandt de ſaglige Mænd i de to Værn ſkulde være mindre muligt at finde politiſke Capaciteter end imellem hele den øvrige Befolkning. Jeg ſeer ikke nogen dybere Grund dertil, og derſom det factiſt ſkulde have viiſt ſig, at der hidtil har været Vanſkeligheder i ſaa Henſeende, ſaa ſynes mig, at man maa antage det for at være et forbigaaende Forhold, ſom hele det conſtitutionelle Livs Indarbejden i alle vore Forhold og Stænder mere og mere vil fjerne, og der er derfor ikke nogen Grund til at antage, at der ikke ligesaa fuldt blandt Mænd i de to Værn ſkulde kunne findes politiſke Capaciteter, ſom hos hvilkeſomhelſt Andre. En Forudſætning ſom denne ſtaaer beſuden i en underlig Modſætning til og vil uden Tvivl modarbejde vore Duſter om i alle Retninger at ſee de Militaire opfatte deres Stilling i den conſtitutionelle Stat ſom lig med alle andre Statsborgeres. — Derſom man vilde henviſe til tidligere Erfaringer, ſaa kan jeg egentlig heller ikke ſige, at de ere ſaa ſlaaende; thi det kan dog ikke nægtes, at vi i Militairetaterne have haft virkelig politiſke Capaciteter; vi have i ethvert Tilfælde haft Mænd, og det ikke ſaa ganſke ſaa, der ere blevne Miniſtre, efter at have været Folkerepræſentanter, og diſe have været inde i det politiſke Liv tidligere. Det, jeg imidlertid nærmest vilde tillade mig for det conſtitutionelle Væſens Skyld at tale imod Sagen for, er, fordi jeg egentlig ikke ſjønner, at det kan være i ſelve den repræſentative Deel af den lovgivende Mægts Interæſſe at udelukke fra ſine mundtlige Forhandlinger ſelve Fagmændene. Det kan allerede ſiges, at den Tanke til en vis Grad er gjennemgaaende hos Mange, at ſelve Rigsdagen kan have Vanſkelighed nok ved til enhver Tid at ſætte ſig ret ind i de militaire Forhold, fordi ſelve Rigsdagen ganſke naturligt, ſom et Gjennemſnit af Befolkningens forſkjellige Stænder, kun indeholder ſaa Militaire i ſin egen